

**RAPORT KOŃCOWY
Z REALIZACJI PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ**

Data wpływu:.....
Sygn. akt:

wypełnia Agencja Oceny Technologii

Gmina Miasto Elbląg ul. Łączności 1 82-300 Elbląg oznaczenie podmiotu składającego raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej	Raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej
Nazwa programu polityki zdrowotnej:	„Program profilaktyczny przeciwko zakażeniom pneumokokowym wśród mieszkańców Elbląga po 65 roku życia z grupy ryzyka” – kontynuacja (2021-2023)
Przewidziany w programie polityki zdrowotnej okres jego realizacji: 2019-2020 r.	Faktyczny okres realizacji programu polityki zdrowotnej: 15.02.2021r. – 31.08.2023 r.
Opis sposobu osiągnięcia celów programu polityki zdrowotnej: Realizację „Programu profilaktycznego przeciwko zakażeniom pneumokokowym wśród mieszkańców Elbląga po 65 roku życia z grupy ryzyka” rozpoczęto w 2019 roku i kontynuowano do 2023. Program skrócono i zakończono 31 sierpnia 2023 r. w związku z wprowadzeniem pełnej refundacji szczepień przeciw pneumokokom dla osób 65+. Do programu zostały zaproszone osoby w wieku powyżej 65 lat, zamieszkałe na terenie Miasta Elbląg, które nie były szczepione szczepionką przeciwko pneumokokom i należą do grupy ryzyka – w tym osoby leczące się z powodu przewlekłego nieżytu oskrzeli i astmy oskrzelowej(J40 - J47). Grupa ryzyka określona w Programie oznacza grupę chorób: Przewlekłe choroby dolnych dróg oddechowych. Celem programu było zapobieganie zachorowaniom na inwazyjną chorobę pneumokokową poprzez zwiększenie liczby osób zaszczepionych przeciw pneumokokom wśród populacji objętej programem. W ramach Programu zaszczepiono w latach 2021 – 2023 łącznie 513 osób, co stanowiło 73% przewidzianej do zaszczepienia populacji. Próba możliwie pełnej oceny efektywności podjętych szczepień przeciw pneumokokom jest narażona na co najmniej kilka czynników obniżających reprezentatywność wyciągniętych wniosków. W Polsce nadzór nad inwazyjnymi zakażeniami pneumokokowymi prowadzony jest przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny (NIZP-PZH), który gromadzi dane o liczbie przypadków IChP, oraz przez system Krajowego Ośrodka Referencyjnego ds. Diagnostyki Bakteryjnych Zakażeń Ośrodkowego Układu Nerwowego (KOROUN), który dostarcza informacji o charakterystyce mikrobiologicznej. Liczba zakażeń pneumokokowych jest w Polsce wciąż niedoszacowana, zarówno jeśli chodzi o postaci inwazyjne, jak i nieinwazyjne zakażenia pneumokokowego. Najistotniejszym z nich jest zdecydowanie niepełna diagnostyka zakażeń o etiologii pneumokokowej. Badania w tym kierunku podejmowane są praktycznie tylko w przypadkach infekcji ciężkich (inwazyjnych). Nie są badane zachorowania o lżejszych przebiegach, typu zapalenia ucha, oskrzeli, migdałów u dzieci. Podobnie nie jest także diagnozowana laboratoryjnie większość przypadków zapaleń płuc u ludzi starszych. Jak wynika z informacji przekazanych przez Powiatową Stację Sanitarno Epidemiologiczną w Elblągu, zgłaszalność różnych chorób zakaźnych i zakażeń, w tym także infekcji pneumokokowych, w związku z epidemią koronawirusa obniżyła się praktycznie do zera. W przypadkach pojawiania się np. zapalenia płuc u ludzi starszych w 2021 i w 2022 r. r. diagnostyka była prowadzona jednokierunkowo – SARS-COV-2.	

Uwzględniając powyższe uwarunkowania oraz brak dowodów wprost na skuteczność szczepień programowych (np. mierzalne zmniejszenie zachorowalności na wszystkie postaci zakażeń pneumokokowych), przeprowadzenie oceny efektywności będzie zawsze obciążone błędem.

Można więc przyjąć, że efektem przeprowadzonych szczepień w Elblągu w ramach Programu z pewnością jest zabezpieczenie przed infekcjami pneumokokowymi zaszczepionych.

Program oparty na szczepieniach zalecanych zachęcił do skorzystania z niego stosunkowo dużą liczbę osób z grupy ryzyka. Zachęta do szczepień osiągnęła jeszcze jeden skutek - przyczyniła się także do poprawy atmosfery wokół szczepień i podniosła poziom akceptacji tej najskuteczniejszej metody ochrony przed chorobami zakaźnymi.

Charakterystyka interwencji realizowanych w ramach programu polityki zdrowotnej:

- Akcja informacyjna na temat programu:

1. Informacje na stronie Urzędu Miejskiego i w lokalnych mediach,
2. Konferencje z udziałem Prezydenta Miasta,
3. Plakaty nt. programu zostały dostarczone do każdej przychodni na terenie Elbląga,
4. Plakaty umieszczono w tramwajach i na przystankach komunikacji miejskiej (dwukrotnie w ciągu roku),
5. Realizatorzy szczepień kilkakrotnie powiadamiali wszystkich swoich pacjentów o możliwości zaszczepienia, a także zwracali się do innych przychodni z taką prośbą.

- Działania edukacyjne w zakresie zagrożeń związanych z zakażeniami pneumokokowymi, efektów zdrowotnych szczepień, w tym również niepożądanych odczynów poszczepiennych prowadzone były na poziomie podstawowej opieki zdrowotnej, w formie bezpośredniej i pośredniej:

Edukacja bezpośrednia – była realizowana poprzez rozmowę z lekarzem i pielęgniarką,

Edukacja pośrednia – była oparta o ulotki informacyjne, plakaty oraz informacje na stronach internetowych realizatorów.

Efekty edukacji były sprawdzane poprzez przeprowadzenie anonimowych ankiet dotyczących badania satysfakcji ze sposobu realizacji programu i jakości udzielonych świadczeń wśród rodziców.

- badanie lekarskie kwalifikujące do szczepienia,

- wykonanie szczepienia 1 dawką szczepionki 13-walentnej przeciw pneumokokom.

Wyniki monitorowania i ewaluacji programu polityki zdrowotnej:

W latach 2021-2023 w ramach „Programu profilaktycznego przeciwko zakażeniom pneumokokowym wśród mieszkańców Elbląga po 65 roku życia z grupy ryzyka” zaszczepiono łącznie 513 osób spełniających kryteria włączenia do programu – 273 osoby w 2021 r.; 189 osób w 2022r. i 51 osób 2 2023 r. r., co stanowi 73% populacji zaplanowanej do udziału w Programie. Nie odnotowano żadnej osoby, która z przyczyn zdrowotnych nie mogła wziąć udziału w Programie, jedynie zostało przesunięte w czasie szczepienie.

W ramach Programu przeprowadzono wśród beneficjentów anonimową ankietę dotyczącą satysfakcji ze sposobu realizacji programu i jakości udzielonych świadczeń. Analiza przeprowadzonych ankiet wykazała, że większość osób ocenia program wysoko i bardzo wysoko. W odniesieniu do oceny poziomu satysfakcji z realizacji Programu, tj.: poziomu wiedzy o oczekiwanych efektach zdrowotnych, poziomu wiedzy o możliwych zagrożeniach związanych z wykonaniem szczepienia i poziomu zadowolenia z uczestnictwa w Programie i objęcia programem szczepień 88% respondentów oceniło bardzo wysoko, a 12% wysoko.

W przypadku oceny jakości udzielonych świadczeń zdrowotnych, tj.: terminowości wykonania szczepień, poziomu usług lekarskich (badania przed szczepieniem), poziomu usług pielęgniarskich (podanie szczepienia) 97% ankietowanych oceniło bardzo wysoko, a 3% wysoko.

Dzięki realizacji Programu wzrosła liczba pacjentów stosujących szczepienia przeciw pneumokokom, zwiększyła się też świadomość zdrowotna wśród pacjentów z grup ryzyka. Prowadzona w ramach Programu kampania edukacyjna przyczyniła się do podniesienia świadomości na temat zagrożeń związanych zakażeniami pneumokokowymi wśród społeczności lokalnej.

Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej		
Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2021		
Źródło finansowania	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
Budżet Gminy Miasto Elbląg	73.710 zł	Nie dotyczy
Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej		
Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2022		
Źródło finansowania	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
Budżet Gminy Miasto Elbląg	56.700 zł	Nie dotyczy
Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej		
Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2023		
Źródło finansowania	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
Budżet Gminy Miasto Elbląg	15.300 zł	Nie dotyczy
Cały okres realizacji programu polityki zdrowotnej		
	Łącznie: 145.710 zł	Nie dotyczy
Informacje o problemach, które wystąpiły w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej		Opis podjętych działań modyfikujących:
Problem 1: -----		Działanie modyfikujące: -----
Elbląg Miejscowość	29.11.2023r Data sporządzenia raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej	INSPEKTOR <i>Paulina Lutomska</i> oznaczenie i podpis osoby sporządzającej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej
	30.11.2023r Data akceptacji raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej	Z up. PREZYDENTA MIASTA <i>dr. Michał Missa</i> WICEPREZYDENT oznaczenie i podpis osoby akceptującej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej

wz. DYREKTORA

Anna Zawisza
Główny Specjalista

